

Praha 14. května 2026
Č. j.: MV- 67417-2/LG-2026

Vážená paní starostko,

reaguji na Vaši žádost ze dne 15. dubna 2026, ve které popisujete aktuální situaci ve věci zápisů změn statutárních orgánů pobočných spolků Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska do veřejného rejstříku a žádáte o návod, jak postupovat.

Plně vnímám složitou situaci, do které se Vaše pobočné spolky v důsledku proběhlých voleb a následné časové prodlevy u rejstříkového soudu dostaly. Omezení v právních jednáních s orgány veřejné moci a třetími osobami je stav, který nepochybně komplikuje Vaši činnost.

V první řadě je nutné uvést, že Ministerstvu vnitra nepřísluší podávat závazný výklad zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ani metodicky řídit či hodnotit činnost rejstříkových soudů. Tato agenda spadá do gesce Ministerstva spravedlnosti, kterému jste svou žádost rovněž adresovali. Širší veřejnost má spolky stále spojené s Ministerstvem vnitra, neboť do konce roku 2013 existovaly pod názvem *občanská sdružení* a jejich registraci skutečně provádělo Ministerstvo vnitra. Od 1. ledna 2014 (s účinností nového občanského zákoníku) se ale občanská sdružení transformovala a veškerá agenda spojená se spolky se přesunula pod rejstříkové soudy a Ministerstvo spravedlnosti.

Přesto Vám z pozice Ministerstva vnitra poskytujeme následující stanovisko:

1. K otázce oprávnění jednat za pobočný spolek před zápisem do rejstříku:

Ztotožňujeme se s Vaším názorem, že zápis do spolkového rejstříku má v případě volby nových členů statutárního orgánu spolku deklaratorní povahu. Podle úpravy obsažené v občanském zákoníku vzniká funkce člena statutárního orgánu samotnou volbou, nikoliv až samotným zápisem do veřejného rejstříku. Řádně zvolení členové statutárního orgánu jsou tedy ve smyslu § 164 občanského zákoníku plně oprávnění za pobočný spolek jednat vůči třetím osobám i orgánům veřejné moci od okamžiku svého zvolení (resp. od účinnosti této volby). Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů, sice ve svém § 11 chrání dobrou víru třetích osob ve stav zapsaný v rejstříku (tzv. princip materiální publicity), to však nebrání právnické osobě prokázat, že skutečný stav je odlišný. Skutečný (materiální) stav má tak přednost před stavem formálně zapsaným.

2. K otázce prokazování oprávnění k jednání v přechodném období:

V případě, že pobočné spolky jednají s orgány veřejné moci (územní samosprávné celky, správní úřady), postupuje se dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Podle § 30 odst. 1 správního řádu činí jménem právnické osoby úkony ten, kdo je k tomu oprávněn v řízení před soudem. Tímto předpisem je zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, který ve svém § 21 odst. 1 písm. a) stanoví, že za právnickou osobu jedná člen statutárního orgánu. Tím je dle výše uvedených ustanovení občanského zákoníku právě nově zvolený statutární orgán.

Základní zásadou činnosti správních orgánů je navíc tzv. zásada materiální pravdy upravená v § 3 správního řádu, podle níž postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pokud je úřadu doloženo, že zápis ve spolkovém rejstříku neodpovídá skutečnosti, je jeho povinností tento faktický stav akceptovat.

Dokud tedy není změna zapsána ve spolkovém rejstříku, doporučujeme orgánům veřejné moci a dalším třetím osobám prokazovat oprávnění k jednání zejména těmito listinami:

- Originálem nebo úředně ověřenou kopií usnesení příslušného orgánu o volbě nového statutárního orgánu.
- Zápisem z volebního jednání, ze kterého je zřejmý výsledek volby.
- Platnými stanovami, z nichž plyne způsob volby a oprávnění k zastupování.
- Čestným prohlášením nového člena o výkonu funkce, případně dekretem osvědčujícím výkon funkce.

Věřím, že Vám toto vyjádření pomůže jako podpůrný dokument pro překlenutí přechodného období do doby provedení zápisů Městským soudem v Praze.

S pozdravem

Ing. Ondřej Mátl, MPA, MSc.
vrchní ředitel sekce legislativy a státní správy,
pověřen řízením

Vážená paní
Ing. Monika Němečková
starostka Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
Římská 45
121 07 Praha 2